

Májusi ünnepek

Május 1.

a XIX. sz. elején a munkások napi 11-14 órát dolgoztak, s csak az 1830-as években vetődött fel először az a gondolat, hogy a munkaidőt csökkenteni kellene. A gondolat a reformok hazájában, Angliában fogant meg. A gyártulajdonos Robert Owen is támogatta ezt a javaslatot. Maga Owen bizonyította is, hogy 10-10,5 órás munkaidő mellett is nyereségesen képes működni egy üzem. Angliában csak az 1870-es évekre vált általánossá a 10 órás munkaidő.

Az 1873-as gazdasági válság hatására a munkanélküliség fokozódott, s ez is egyre inkább sürgette a munkaidő csökkentését. (Ugyanis a munkaidő csökkentésével többen juthatnának munkához, s a munkanélküliség csökkenésével a társadalmi feszültségek is enyhülnének.)

Ennek hatására egyre gyakoribbá váltak világszerte. Az Amerikai Munkásszövetség 1884. októberi kongresszusán már olyan határozat született, hogy a nyolcórás munkaidő követelésének alátámasztására 1886. május elsejére általános sztrájkot hirdetnek. Ezen a napon mintegy 350 ezer munkás lépett sztrájkba országszerte. Összetűzések, letartóztatások, bomba robbantás....

Az 1880-as évek végére Angliában, Franciaországban, Belgiumban szintén természetes igénnyé vált a nyolcórás munkaidő bevezetése.

1889. július 14-én pedig Párizsban megalakult a II. Internacionálé, ahol az alábbi határozatot fogadták el: "*Nagy nemzetközi tüntetést kell szervezni egy időpontban, oly módon, hogy a munkások egy meghatározott napon egyidejűleg valamennyi országban, minden nagyvárosban terjesszék a képviselői szervek elé azt a követelést, hogy törvényesen csökkentsék a napi munkaidőt nyolc órára ... Figyelembe véve, hogy az American Federation of Labor St. Louis-ban 1888-ban rendezett évi kongresszusán már határozatot hozott hasonló tüntetés rendezésére 1890. május elsejére, ezt a dátumot kell elfogadni a nemzetközi tüntetés időpontjaként.*"

Magyarországon május elsejéről először szintén 1890-ben emlékeztek meg. A korabeli sajtó így számolt be:

"A csapatok katonás rendben érkeztek. Zárt sorban a város minden részéből, a liget határán kibontják a zászlót, magasra emelik a jelszavakat hirdető táblákat, melyekről a párizsi kongresszus három nyolcása sötétlik: 8 óra munka, 8 óra szórakozás, 8 óra alvás."

**Május 1. a múlt század folyamán a legnagyobb nemzetközi munkásünnepé
vált**

**különösen a Szovjetunióban, majd a második világháború után létrejött
kelet- és közép-európai szocialista országokban tartották meg fényes
külsőségek közepette. Hivatalos állami ünnep, munkaszüneti nap lett,
amelyen nagyszabású, látványos felvonulásokkal “a gazdasági és szociális
vívmányokat” ünnepelték. A múlt század kilencvenes éveitől, a
kommunista rendszerek bukása után május elseje a munkavállalók
szolidaritási napja lett, a külsőségek elhagyásával számos helyen
majálisokat rendeznek ilyenkor. A világ nagyvárosaiban a szakszervezeti
szövetségek szerveznek megmozdulásokat, amelyeken főként a
munkavállalói jogok védelme, érvényesítése, méltó bér és nyugdíj, a
munkahelyek megőrzése szerepel követelésként.**

Május 1.

Május hónap folyamán, sok helyütt 1-én **májusfát** állítottak a természet
újjászületésének szimbólumaként. A székelyek jakabfának, hajnalfának is nevezik. A
források már a XV. században is említik ezt a szép szokást, de eredete valószínűleg
még régebbi, a római Florália pogány szokásából eredeztethető. Ezeknek a több
napig tartó fesztiváloknak a késői utóda a majális. Eredetileg termékenységünnep
volt.

A májusfához való fát a legények éjszaka vágták ki az erdőn, feldíszítették
szalagokkal, virágokkal, tojással, borral, és a lányos házak elé állították. Ezzel adták
a falu tudtára, hogy melyik lány tetszik nekik. Néhol a házakat is felékesítették zöld
lombokkal. Sok helyütt pümkösdkor "kitáncolták a fát, azaz kidöntését multságokkal,
tánccal ünnepelték.

Májusi vetélkedő legényeknek Svájcban feldíszített májusfával

A májusfa állítás története, szimbólumai:

<http://tantrend.hu/hir/majusfaallitas-nepszokasa>

Májusfa

Május első vasárnapja

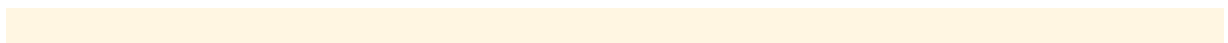
Anyák napja, az anyák tiszteletére tartott ünnepnap, melyen az anyaságról emlékezünk meg.

Anyák napja története:

<https://www.erdekesvilag.hu/az-anyak-napja-megunneplesenek-tortenete/>

Anyák napi dal -vdeó

<https://www.youtube.com/watch?v=h5l04IbAzr4>

Május 12-13-14.

Pongrác, Szervác és Bonifác, ókeresztény vértanúk napja. Időjárási megfigyelések kötődnek ezekhez a napokhoz (fagyosszentek). Az egyébként meleg májusi időjárás általában hirtelen hűvösre fordul ilyenkor, nem ritkák az éjszakai fagyok. Védekezésképpen a gyümölcsösökben ilyenkor füstölnek. A kényes egynyári zöldségeket, uborkát, paradicsomot csak a fagyosszentek után ültették el.

Ady Endre: Fagyosszentek
(részlet)

Be kén' jól rendezni Vácot,
Odazárni Bonifácot,
Szerváciust és Pongrácot...
Mert az már szörnyű és galád,
Hogy mit művel e szép család...
Megszégyenít májust, tavaszt,
Fület és lábat megfagyaszt...

Szent Bonifác - Budapest, Belvárosi Szent Mihály-templom
(Fotó: Legeza Dénes István)

Május 16.

Nepomuki Szent János napja. Cseh vértanú szent, akinek szobrait általában víz közelében állítják fel. A hajósok, vízimolnárok védőszentje. Baján a szent szobrát zöld ágakkal, gyertyákkal feldíszítették, hajóra vitték és vízi körmenetet tartottak a tiszteletére. Ez volt az ún. Jánoska-eresztés.

<https://www.youtube.com/watch?v=YAPNWVvk6-4>

<https://www.youtube.com/watch?v=vEbrY2YX6Vs>

Május 25.

Orbán a szőlősgazdák, kádárok, kocsmárosok védőszentje. Sajnos ezen a napon is gyakori a hideg éjszaka, ami a szőlőnek különösen ártalmas, ezért a szőlőben szobrokat emeletek neki, illetve ezen a napon a szőlőtermő vidékeken szent misét tartottak tiszteletére.

Szent Orbán (Illusztráció a Pannonhalmán őrzött Legenda Aurea Sanctorum című ősnyomtatvány 1482-es augsburgi kiadásából)

GYERMEKNAP- MÁJUS utolsó vasárnapja

A Gyereknap eredete:

A Gyereknap megünneplése Törökországból ered. Az ünnepet először Törökországban tartották meg 1920. április 23-án.

Magyarországon a gyerekek ünnepét 1931-ben tartották meg először, igaz, akkor még Gyermekhétnek hívták, egy egész hétig tartott.

A gyerekek ünnepén minden évben rengeteg rendezvény, program várja a lurkókat. A Gyereknap célja, hogy a kicsik jól szórakozzanak, ezen a napon az övék legyen minden figyelem.

Gyereknap a világban:

A világ országaiban különböző időpontokban ünneplik a gyermeknapot.

Japánban 1948 óta nemzeti ünnep és egyben munkaszüneti nap a gyermeknap, amit május 5-én tartanak. Érdekessége, hogy ezen a napon a családok papírsárkányokat reptetnek.

Indiában november 14-én van gyereknap, az ország első miniszterelnökének, Jawaharlal Nehru születésének évfordulóján.

Argentínában augusztus második vasárnapja a gyermeknap, Brazíliában október 12., Chilében augusztus első vasárnapja, Kolumbiában április utolsó hétvégéje, Peruban október 14., Mexikóban április 30-a, Kubában július harmadik vasárnapja a gyermekeké.

USA-ban június első vasárnapja. 2001-ben George W. Bush elnök bejelentette, hogy legyen június első vasárnapja a gyereknap minden évben.(forrás:

[https://www.okosjatek.hu/gyereknap eredete\)](https://www.okosjatek.hu/gyereknap eredete)

